

Tvorba a užití HDP - 3. čtvrtletí 2022

2.12.2022 - Vladimír Kermiet a Jan Benedikt | Český statistický úřad

Podle zpřesněného odhadu klesl hrubý domácí produkt ve 3. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,2 % a meziročně vzrostl o 1,7 %. Meziroční růst HDP byl podpořen zejména zahraniční poptávkou a tvorbou hrubého fixního kapitálu. Naopak výrazně negativní vliv měly výdaje na konečnou spotřebu domácností.

Zpřesněný odhad potvrdil mezičtvrtletní pokles české ekonomiky ve 3. čtvrtletí. Hrubý domácí produkt (HDP) očištěný o cenové vlivy a sezónnost[1] klesl ve srovnání s předchozím čtvrtletím o 0,2 % a meziročně vzrostl o 1,7 %.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) klesla ve 3. čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,2 % a meziročně vzrostla o 1,4 %. Mezičtvrtletní pokles HPH nejvíce ovlivnil pokles ve skupině odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (-4,4 %) a ve stavebnictví (-4,5 %). Růst zaznamenal zpracovatelský průmysl (+1,8 %).

Na meziročním růstu HPH (+1,4 %) se nejvíce podílel průmysl +0,9 p. b. (růst o 3,2 %) a informační a komunikační činnosti +0,3 p. b. (+4,6 %). Naopak negativní vliv měla skupina odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (-0,2 p. b., pokles -1,3 %).

„Na straně poptávky byla ve 3. čtvrtletí hlavním faktorem mezičtvrtletního poklesu HDP domácí poptávka. Snížily se zejména výdaje na konečnou spotřebu domácností. Zahraniční poptávka měla pozitivní vliv,“ komentuje údaje Vladimír Kermiet, ředitel odboru národních účtů ČSÚ.

K meziročnímu růstu HDP (+1,7 %) přispěla tvorba hrubého kapitálu +1,4 p. b.[2] a zahraniční poptávka +3,6 p. b. Výdaje na konečnou spotřebu domácností měly negativní vliv - 3,0 p. b. a výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí - 0,3 p. b.

Výdaje na konečnou spotřebu klesly mezičtvrtletně o 2,4 % a meziročně o 4,4 %. Z toho výdaje na konečnou spotřebu domácností se mezičtvrtletně snížily o 3,2 %. Pokles nastal i v meziročním srovnání (-5,9 %), a to v nákupu jak trvanlivých, tak netrvanlivých výrobků. Výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí klesly mezičtvrtletně o 0,8 % a meziročně o 1,2 %.

Tvorba hrubého fixního kapitálu mezičtvrtletně klesla o 0,3 %, meziročně vzrostla o 4,6 %. Rostly zejména investice do ostatních budov a staveb a dopravních prostředků.

Saldo zahraničního obchodu se zbožím a službami dosáhlo v běžných cenách hodnoty +9,9 mld. Kč, bylo tak o 6,8 mld. nižší než ve stejném období předchozího roku. Vývoz rostl mezičtvrtletně reálně o 4,7 % a meziročně o 10,5 %. Meziroční růst byl ovlivněn hlavně obchodem s elektrickými zařízeními a vývozem motorových vozidel. Dovoz rostl mezičtvrtletně o 2,7 % a meziročně o 6,2 %.

Z hlediska cenového vývoje ve 3. čtvrtletí celkový deflátor HDP vzrostl meziročně o 9,8 %.

Objem mzdových nákladů[3] ve 3. čtvrtletí vzrostl meziročně o 6,4 %.

Celková zaměstnanost[4] klesla v porovnání s předchozím čtvrtletím o 0,1 % a meziročně vzrostla o 1,8 %. Počet odpracovaných hodin se mezičtvrtletně nezměnil a meziročně vzrostl o 2,0 %.

[1] Pokud není uvedeno jinak, jsou všechny uváděné údaje očištěny o změny cen, sezónní vlivy a nestejný počet pracovních dnů.

[2] Příspěvky k růstu HDP po vyloučení dovozu pro konečné užití, pokud není uvedeno jinak.

[3] V běžných cenách, neočištěno o sezónní vlivy.

[4] V pojetí národních účtů.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cr/tvorba-a-uziti-hdp-3-ctvrtleti-2022>